

Gorenjski GLAS

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF KRANJ

Leto I. — Štev. 2

Kranj, 16. oktobra 1948

Cena din 2.—

K zasedanju okrajnega ljudskega odbora

Zasedanje OLO-a, ki se bo vršilo v Škofji Loki, ima pred seboj ogromne naloge. Reševalo bo več važnih vprašanj, ki so velike važnosti za naše gospodarsko življenje ter nadaljnji korak v razvojnem procesu socializma v našem okraju.

Najvažnejši od važnih problemov je prav gotovo dvig lokalne industrije. Lahko trdimo, da se je do danes polagalo vse premalo pažnje na to vprašanje. Če pregledamo potrebe ljudstva, nam bo to vprašanje takoj jasno. Potrebe so velike, nismo jim pa zadostili. Zasedanje OLO bo dalo smernice ustvarjalnice za dvig raznih podjetij kot: velike čevljarne popravilnice, ki bodo mogle zadostiti potrebam delovnega ljudstva, odprli bomo šivalnice, apnenice, opekarne in še nešteto drugih takih potrebnih podjetij. S tem bomo rešili problem široke potrošnje.

Problem gospodarskega utrjevanja KLO-jev bomo lahko dosegli z dobro evidenco, kontrolo in statistiko. Ti trije faktorji nam povedo, kje so potrebni ukrepi. Poleg tega bo treba prisluhniti glasu ljudskih množic in se na njo, z zbori volivcev, konferenc državljanov in pa ljudskih anket, z vso silo nasloniti na ljudstvo. Ne moremo trditi, da so KLO-ji nesposobni, toda le nepoznavanje posameznih organizacijskih oblik, povezave z ljudskimi množicami, vsega tega čisto manjka. Z odpravo napak bo viden gospodarski dvig krajevnih ljudskih odborov.

Med najvažnejše probleme, ki jih bo zasedanje reševalo, spada tudi stanovanjsko vprašanje. Dejstvo je, da se mesta industrializirajo v socialističnem tempu, zaradi tega je tudi misliti na stanovanjsko vprašanje. Če gradimo industrijo v takem tempu, moramo tudi stanovanja. Nastane vprašanje, kje dobiti vire za zidavo. Viri so različni in mnogo jih je. Treba jih je le poiskati in nato izrabiti. Vsi viri, ki so navedeni zgoraj, o teh se bo govorilo na zasedanju OLO-a v Škofji Loki. Ne smemo pozabiti, da ima industrija zveznega in republiškega značaja dolžnost zidati za svoje kolektive primerne stanovanjske prostore. To so najvažnejša vprašanja, s katerimi se bodo bavili odborniki OLO-a Kranja na svojem zasedanju v Škofji Loki. Kot vedno se bodo prav gotovo tudi ta odprta vprašanja rešila. To je zopet dokaz, da ljudska oblast posveča največjo skrb ravno ljudskim množicam, ki največ žrtvujejo za gradnjo socializma.

Pred volitvami v okrajni komitet Komunistične partije Slovenije

V nedeljo 17. oktobra bodo volitve za nov Okrajni komitet KPS Kranj. Volitve so rezultat sklepov V. kongresa KPJ. Volili bodo delegata za v okrajno partijsko konferenco.

Volitev najvišjega partijskega foruma na področju Okrajnega ljudskega odbora Kranj pomeni za našo partijsko organizacijo velik korak naprej — pomeni, da se partijska organizacija našega okraja stalno krepi in raste. To je dokaz, da delovne množice okraja Kranj zaupajo komunistični partiji, da vodi partija v okraju Kranj delovne množice po pravilni poti v socializem.

Volitve se bodo izvedle na najbolj demokratičen način in bodo dokazale politično zrelost naših partijskih množic. Te bodo iz svoje srede izbrale za svojo vodstvo najboljše člane partije.

Volitve v osnovne partijske organizacije in v tovarniške ter mestne komitete so končane. Naše partijske množice se živo zanimajo za vsa vprašanja s svojega delovnega področja in spremljajo

Te dni se vrši v Beogradu IV. Kongres SKOJ-a. Na svojem zasedanju bo kongres podrobno pregledal ves razvoj in delo organizacije SKOJ-a od njenega nastanka, preko herojskih del v stari Jugoslaviji, ko je SKOJ vodil na čelu s KPJ neusmiljeno borbo proti vladajočemu režimu, preko držnih junaštev v času NOB, vse do danes, ko SKOJ združen s širokimi mladinskimi množicami gradi svojo socialistično državo.

Poleg te slavne zgodovine SKOJ-a, bo Kongres na podlagi dosedanjih izkušenj, temeljito nakazal nadaljno pot organizacijam SKOJ-a in LMJ, pot k dokončni združitvi organizacij. Konkretiziral bo naloge, ki jih je postavil pred nas V. Kongres KPJ, da bi z dosledno izpolnitvijo nalog postala nova mladinska organizacija še bolj čvrsta in močnejša.

Da bomo častno odgovorili na zaključke Kongresa, moramo takoj pristopiti k eni glavnih nalog, to je včlenitvi nove mladine v LMJ.

V našem okraju je še velik odstotek mladine, ki še ni vključena v mladinsko organizacijo. Da moremo ugotavljati taka dejstva, je krivda mladinskih vodstev, ki so vodila vse premalo skrb o tej mladini.

Da do skupnega kongresa SKOJ-a in LMJ zajamemo vso mladino v organizacijo, so dolžna vsa vodstva delavskih, kmečkih in šolskih aktivov, da s širokim političnim in kulturnim delom zajamejo čim večje število mladine v organizacijo.

Nič manj važno pa ni ideološko dviganje mladine. Po svojem delu je mladinska organizacija že dorasla SKOJ-evski, v veliki meri je dosegla njen nivo tudi na ideološkem polju. Vendar nam nekateri konkretni primeri slabega ideološkega poglobljanja aktivov našega okraja narekujejo, da moramo študiju posvečati mnogo več pozornosti. Te pomanjkljivosti so prišle zlasti do izraza v aktivu Gorenja vas, kot zglede dobrega študija pa naj služijo vsem aktivom aktiv Jezersko, Stara Oselica, Martinji vrh in še nekaj drugih.

Da bi popolnoma odpadla ideološka razlika med SKOJ-em in mladino, je potrebno, da se z vso resnostjo lotimo mladinskega študija po programu, ki ga je izdelal CS LMJ, ki je garancija za doseg tiste miselne ravni, na kateri temelji SKOJ-evska organizacija.

Med glavnimi nalogami izvrševanja, s katerimi se je mladina pripravljala na V. Kongres KPJ in IV. Kongres SKOJ-a je bilo tudi sodelovanje mla-

vse važne dogodke doma in v svetu. V Tržiču, Kranju, Škofji Loki, Zireh itd. se vsi člani seznanijo z bogatim gradivom V. kongresa KPJ in analizirajo napake ob konkretnih primerih, posebno v produkciji. Premalo študija pa je doslej bilo med našimi malimi in srednjimi kmeti, čeprav se pridobitve V. Kongresa KPJ kažejo tudi že tam.

S tem, da bomo izvedli volitve v okrajni komitet, bomo partijo organizacijsko utrdili, izvršili bomo hkrati del naloge, ki nam je bila postavljena, ter si ustvarili pogoje, da bomo še bolj krepili partijske vrste, katere so v prvi liniji v bitki za socializem.

Teh volitev ne spremljajo samo partijske množice, ampak tudi nepartijci, kateri se zavedajo, da je od partije odvisno, kako hitro bo šel naš razvoj. Velik obisk na odprtih partijskih sestankih, katerih se udeležujejo tudi nepartijci, kaže kako se naši ljudje zanimajo za partijsko delo in kako veliko vlogo ima partija v vsem našem javnem in

S popolno organizacijsko združitvijo mlade generacije se bodo vrste mladine še bolj okrepile. To bo močna vzpodbuda za nadaljnje vsestransko združevanje delovnih ljudi, zbranih v Ljudski fronti. Združitve mladine bo okrepila sile, ki se bore za socializem v naši državi. Naš mladi rod bo korakal naprej še bolj smelo, še bolj enotno in odločno.

(Iz govora Milovana Djilasa
na IV. kongresu SKOJ-a.)

dine v zveznih in republiških delovnih akcijah. S tem pa še nismo izvršili vseh obveznosti do delovnih akcij v letu 1948. Nam vsem je znano, da predvideva plan našega okraja zgraditev 27 združnih domov. Da bomo častno izvedli plan, moramo predvsem pripraviti zadostno število opeke. Opekarna v Bobovku bo lahko izdelala vso potrebno opeko, če bo imela dovolj delovne sile. Zato se je mladina obvezala, da bo s prostovoljnim delom zbrana v mladinski delovni brigadi, pripomogla pri izdelavi opeke.

Dosedaj je delalo v omenjeni opekarni le 10 mladincev. Ker pa ti mladinci ne bodo sami kos tej veliki nalogi, poziva okrajni odbor LMS vse aktivne, da vključijo svoje člane v to brigado ter s tem pripomorejo k izpolnitvi obvez.

Končno še nekaj o spojitvi organizacij LMJ in SKOJ-a v našem okraju. Čeprav si je po večini spojitve že izvedla, je potrebno, da opozorimo na nekatere napake, ki so se pojavile.

Nekateri SKOJ-evci (n. pr. v Škofji Loki, Malenskem vrhu itd.), ki niso bili sprejeti v KP ali kandidaturi, so užaljeni, ker pripadajo še vedno samo mladinski organizaciji. Vzrok, da je tako, je nepravilno pojmovanje in pomanjkljivost v politični izgradnji. To je najosnovnejša napaka, ki smo jo opazili v nekaterih grupah našega okraja. So to osamljeni primeri, vendar jih ne smemo prezreti, ker ravno to je bolno mesto, ki ga hoče izkoristiti reakcija. Odvracati hoče mladino od bodoče organizacije s tem, da jo starši s kruto disciplino, ki naj bi vladala v njej, ter prikazujejo bodočo mladinsko organizacijo kot izrazito brezversko in podobno.

Jasno nam mora biti, da je vzrok vsem omenjenim napakam premajhna aktivnost in politično delo v osnovnih SKOJ-evskih organizacijah. Nujno je, da do kongresa SKOJ-a in LMJ, ki se bo vršil 15. decembra 1948, odpravimo te pomanjkljivosti in izvedemo po vseh grupah spojitve na temelju širokega političnega dela ter intenzivnega študija.

Mladinska organizacija se hoče dostojno pripraviti na skupni kongres SKOJ-a in LMS. Njegov zgodovinski pomen bo manifestirala z delom, množično zastopana v predkongresnem tekmovanju.

Okrajni odbor LMS je razpisal tekmovanje na vse aktivne, ob koncu pa bo najboljšim podelil nagrade. Da bi lažje vodili točno evidenco nad tekmovanjem, naj nam aktivni redno poročajo o vseh rezultatih in uspehih, ki so jih v tekmovanju že dosegli. Z vestnim izpolnjevanjem obvez v tekmovanju in s točno evidenco bomo ob koncu lahko podali jasen obračun svojega dela Kongresu, Partiji in Titu.

Šimec Vida.

zasebnem življenju, kaže že ljudi sodobnega duha, ljudi, ki se otresajo stare miselnosti, posebno vpliva rafiniranega klerikalizma, in vsega, kar jih ovira v borbi za gospodarski, politični in kulturni dvig ne le njihovega kraja, ampak tudi vse države.

Volitve v naš okrajni komitet so torej važne za vse — za partijce in nepartijce, z njimi bomo vstopili v novo obdobje partijskega delovanja in se bomo s še večjo vnemo vrgli v boj za socializem.

U. R.

Pred I. kongresom ESJ

V vseh delovnih kolektivih Okraja Kranj je vest o sklicanju I. kongresa ESJ odjeknila kot poziv vsem delovnim vrstam na še uspešnejšo borbo za izpolnjevanje in preseganje plana, za sprejem notranjih planov, individualnih obvez v okviru tekmovanja, ki je uveden skoraj po vseh kolektivih kot stalen način dela, le da ob posebnih prilikah z raznimi obvezami še bolj uporno delajo za čim prejšnjo izvršitev danih nalog. Sklicanje kongresa je bil poziv za takojšnje uresničenje raznih odredb in navodil, kot so ustanavljanje delavske nameštenskih restavracij, dobro organizirane družbene kontrole, čim večja skrb za organiziranje delovnih ekip za sečnjo drv, ustanavljanje vzornih ambulanz, čim aktivnejše kulturno-prosvetno delo itd.

Do sedaj so bili doseženi tile uspehi:

Tekstilindus je sprejel svoj notranji plan, in sicer ob prevzemu republiške zastave v trajno last in proglasitvi udarnikov. Tiskanina je prejela prehodno republiško zastavo kot najboljši tekstilni kolektiv v Sloveniji. Tovarna Standard bo 16. t. m. prejela v trajno last zastavo kot najboljši kolektiv usnarjev v Sloveniji ob tromesečnem tekmovanju v čast V. kongresu KPJ. Tovarna Sava in Tiskanina že pristopata k sprejemu notranjega plana, tovarna Inteks pa je sprejela individualne obveze za celo leto. Zveza trgovcev tekmuje v republiškem merilu in dosega vidne uspehe. Organizirala je ekipe v pomoč kmetijskim zadrugam, veliko pozornost posveča kulturni dejavnosti, število študijskih krožkov in število naročnikov za časopise stalno raste. Tudi druge podružnice: Projekt, Opekarna Bobovk, Oljarna Britof, kamnolom Kokra uspešno izpolnjujejo sprejete obveze. Odstotek neopravičenih izostankov ne prestopa, kar je v veliki meri uspeh podrobne agitacije in proizvodnih sestankov. Delavske nameštenske restavracije bodo v najkrajšem času pričele poslovati v Iskri, Inteksu, Standardu in v drugih večjih obratih. Družbene kontrole so postavljene v večini podružnic, vendar do sedaj niso pokazale zadovoljivih rezultatov. V tovarni Tkanina imajo splošno in zobno ambulanto.

Tudi na kulturno-prosvetnem torišču se kaže napredek. Obveze kulturnih delavcev se uresničujejo. Pred kratkim je bil ustanovljen KUD France Prešeren, ki ima že do sedaj 1600 članov in se v svoji dejavnosti naslanja predvsem na osnovne kulturne edinice v podružnicah in na obstoječe kvalitetne pevske zbornice, ki dosegajo lepe uspehe pri raznih tekmovanjih. Pri vsaki podružnici je organiziran

pripravljalni odbor za čim donosnejšo pripravo I. kongresa ESJ. Število študijskih krožkov je naraslo, predmet študija je predvsem material V. kongresa, katerega program sprejemajo naši delavci kot svoj program, kar pričajo številne resolucije in protestna zborovanja. Število knjižnic in število rdečih koticov je precej naraslo. Glavni odbor ESS je dal 100.000 din za KUD, 2.000.000 din za adaptacijo Sindikalnega doma, v katerem so se obnovitvena dela že pričela, dalje za opremo rdečih koticov raznim podružnicam 270.000 din, za knjižnice 185.000 din, za opremo pevskega zbora Tiskanina 124.000 din. Za prvi kongres ESJ so pri-

pravili številni kolektivi darila. Med njimi so na prvem mestu tovarna Sava, Inteks in Tiskanina.

Organiziranih je veliko število strokovnih tečajev, od katerih ima največ udeležencev zdravilišče Golnik. V večerno gimnazijo je vpisanih 159 delavcev. Ta mesec se je začel tudi sindikalni tečaj, za katerega je veliko zanimanje, zato pričakujemo, da bomo kmalu dobili veliko novega sindikalnega kadra.

Vse naše delo, želje in misli bodo prenesli na I. kongres ESJ delegati, ki so zbrani iz vrst najboljših borcev za socializem.

Iz naših krajev in tovarn

„TEKSTILINDUS“, NAŠ NAJBOLJŠI KOLEKTIV TEKSTILCEV

Zavedajoč se nalog, ki stojijo pred našimi narodi, je Tekstilindus Kranj izdelal notranji plan na podlagi velikih priprav in skupnega dela celotnega aktiva, Partije, sindikata, z največjim razumevanjem in podporo od uprave podjetja ter celotnega tehničnega osebja. Z metodo prepričevanja in dokazovanja so zainteresirali slehernega delavca za izdelavo notranjega plana s predpostavko, da je sam, delavec, objektivno ugotovil svojo in strojno kapaciteto. Šele nato so delavci pisali svoje obveznosti, ki so ponekod močno presegle dosednji plan in doseganje storitev. Te obveznosti so podpisali vsi produktivni delavci z zelo značilnimi in navdušenimi izjavami za gradnjo socializma.

Sprejete obveznosti so po posameznih brigadah in oddelkih sesteli in tako dobili rezultat, da je notranji plan za 12% nad zakonitim planom ali za 2% nad dosedanjim operativnim tovarniškim planom proizvodnje.

Notranji plan so slovesno sprejeli v nedeljo dne 3. oktobra, združeno s podelitvijo prehodne zastave RO Zveze tekstilcev Slovenije v trajno last kolektivu.

Kako trda je bila borba za zastavo, je razvidno iz tega, da je bila v šestmesečnem tekmovanju štirikrat podeljena raznim delovnim kolektivom. Direktor „Tekstilindusa“ je podal pregledno sliko uspehov. V oplejevalnici so presegli zadnji mesečni plan za 7,5%, z izvenplanskimi produkti pa skupno za 20%. Doslej so dosegli že 84,4% letnega plana, tako, da bo delovni kolektiv do 29. novembra t. l. izpolnil letni plan 100%. Oddelek tkalnica je dosegel 109% mesečnega plana, skupno z izvenplanskimi produkti pa 111,57% in bo letni plan izpolnjen do 1. decembra t. l. Uspehi bi bili še večji, če

ne bi imeli težave z električnim tokom, kar jim je vzelo nekaj dragocenih delovnih dni. Predsednik sindikalne podružnice tov. Lampič Janko je prikazal uspehe, ki so jih dosegli z uvedbo brigadnega sistema dela, katerega so organizirali komunisti s svojo vztrajno borbo za izboljšanje in dvig produkcije v tovarni. Poudaril je, da gre pri tem zasluga in pohvala mnogim udarnikom, ki jih je vedno več. Za tem so proglasili za udarnice 14 tkalk in previjalk, ki so stalno presegale normo za 20%. Med njimi je tkalka Kumar Francka, ki je že četrta udarnica in presega normo za 23%. Dvokratne udarnice pa so Križnar Martina, Šilar Martina, Malovrh Neža in Šilar Francka. Za racionalizatorje so proglašeni tovariši Porenta Janko, Pegam Janko, Teran Srečko in Šmuc Janez. S svojim pridnim delom so podjetju prihranili 1.800.000 din. Poleg vseh proglašanih udarnikov in racionalizatorjev je bilo za uspešno delo pohvaljenih in nagrajenih še 57 tovarišev in tovarišic.

Zastopniki oblasti so čestitali najboljšemu delovnemu kolektivu tekstilne industrije v Sloveniji. Ob navdušenem odobravanju so bile odposlane pozdravne resolucije CK KPJ in CO ESJ. Za zaključek svečanosti je igralska družina „Tekstilindusa“ uprizorila Cankarjevega „Hlapca Jerneja“. M.

O KAMNOLOMU KOKRA

Redko se sliši v širši javnosti o delovnem kolektivu kamnoloma Kokra na Gorenjskem, čeprav je ta kamnolom edini v katerem pridobivajo porfirno kamnenino, ki je ena najtrših in zdrobljeno prevažajo po vsej naši državi. Uporabljajo jo za betonske in asfaltne ceste, da bo naše cestno omrežje postalo res moderno in da se bo s tem pospešilo

(Nadaljevanje na tretji strani)

Brovc Andrej:

Postanek in zgodovina KP v Kranju

(Politično poročilo podano na I. mestni Partijski konferenci)

(Nadaljevanje)

Ker so v Kranju šele 1922. l. začeli graditi, nima naše mesto starejše, zgodovine mezdne gibanja in se ne more meriti s starejšimi proletarskimi mesti, kot so: Trbovlje, Jesenice, Idrija itd. Šele z gradnjo po prvi svetovni vojni je začel proletarijat Kranja naraščati, toda tedanji delavci so bili le polproletarci, ker so v pretežni večini imeli košček zemlje ter svoj dom. Sprejemanje takih delavcev je bilo v korist kapitalistov, za kar je bil primer predvsem v Kranju. Kapitalisti so vedeli, da taki delavci ne bodo postali neubogljivi, saj so navezani na svojo zemljo ter zaradi tega mnogo lažje delajo ceneje. Kljub temu pa so začeli lastniki tovarn ter njihovi hlapci direktorji tako brezvestno in sistematično izkoriščati našega delovnega človeka, da je začelo rasti nezadovoljstvo.

Delavski razred je bil v tem času brez pravic v javnem življenju. Zaradi velikega izkoriščanja je bilo delavstvo prisiljeno snovati organizacije, zavedajoč se, da je to njih najmočnejše orožje v borbi za zboljšanje položaja, za dostojne plače, osemurni delovni čas, izboljšanje higiene v tovarnah, varnostnih naprav, socialnega starostnega zavarovanja itd. Delavstvo se je moralo boriti za svobodo zborovanj, govora, tiska ter svobodno organiziranje, preden je sploh moglo pričeti z akcijami v borbi proti kapitalistom za doseganje in zavarovanje svojih pravic.

V letih, ko so kapitalisti videli, da delavstvo gibanje narašča in da se je delavstvo začelo poslu-

ževati organizacij, so poleg Splošne delavske strokovne organizacije, ustanovili še dve: krščanske socialiste ter „modre“. Kapitalisti so imeli med delavci svoje zaupnike in prav ti so organizirali te delavske organizacije z namenom, da bi razbijali delavsko enotnost. Kljub temu pa je le preveliko izkoriščanje privedlo delavstvo k združitvi teh organizacij. V Splošni strokovni zvezi so bili že prvi člani Partije in ti so znali delavstvu prikazati nevzdržno stanje, na drugi strani pa potrebo po enotnem nastopu delavstva. Tako je prišlo do znane tekstilne stavke v letu 1936, ki je pokazala veliko disciplino in solidarnost vsega tekstilnega delavstva. Stavkokazi so bili tedaj le redki in niso imeli vpliva. Vodstvu stavkovnega odbora, v katerem so bili člani Partije Tominc, Papež in še nekaj drugih, je uspelo obdržati delavstvo v tovarni celih šest tednov. Ta stavka je sicer prinesla osemurni delavnik, ni pa prinesla vsega tega, za kar je delavstvo stavkalo. Notranje-upravno državni aparat z notranjim ministrom Korošcem na čelu, je namreč ukazal razbiti stavko na ta način, da so 20. avg. ob 4. uri zjutraj navahali na stavkujoče delavstvo orožniki in policaji, ki so jih poslali s posebnim vlakom z vseh koncev Slovenije. Napadli so goloroko delavstvo, ki je bilo v tovarnah, s puškami, bajoneti ter solznimi plini. Pod Šmarjetno goro pa so bile pripravljene tudi strojne za vsak slučaj. Vsi pogovori, ki so se vršili med upravo in stavkujočimi, so bili brezuspešni, to pa zato, ker so se lastniki tovarn zavedali, da jih bo ščitil državni aparat s svojimi hlapci, eden katerih je bil kranjski dekan Škrbec. Po stavki je bilo delavstvo še bolj ogorčeno, predvsem zato, ker so uprave tovarn vrgle na cesto vse stavkovno vodstvo tako, da po stavki ni bilo v njih niti enega člana Partije, poleg tega pa vse one delavce, ki so se v času stavke pokazali količkaj agilne.

To je bil za delavstvo velik udarec. Organizacije so bile razbite, delavstva se je oprijela panika. Kranjsko delavstvo še ni imelo za seboj revolucionarne poti, temveč je bil to mlad polproletariat. Pred vrati tovarne je vsak dan čakala zaposlitve armada brezposelnega delavstva in se je vsak bal, da ne bi izgubil skromnega koščka kruha. Tovarinar je strašil delavstvo, češ: „Ako ne boste vi, je pripravljenih že deset drugih.“

Omenil bi še, da je v tem času iz solidarnosti stavkalo tudi delavstvo tovarne gume.

Ker odpuščeni tovariši, ki so vodili stavko, niso našli zaposlitve, so si ustanovili pod težkimi okolnostmi svojo zadrugo v Otočah.

Partija do leta 1936 na področju mesta Kranja ni kazala kakih vidnih večjih uspehov. Šele v omenjeni stavki je Partija prišla do izraza in je samo njena zasluga, da je stavka močno zamajala oblast Stojadinoviča, Korošca, Spaha in drugih, ki so bili primorani nastopiti proti množicam z oboroženo silo. To so bili prvi znaki, da borba ni končana in da bo odpor rodil nov odpor, kar se je tudi zgodilo. Partija je organizirala nove sile in spremenila dotedanje organizacijske oblike. Po obratih in posameznih strokah so se organizirale celice. Kmalu nato se je pokazalo, da Partija obvlada položaj zlasti v delavskih gibanjih in ob raznih stavkah, kot sta bili stavki krojačev in čevljarjev v letu 1938 in 1939, ter v mezdni gibanjih v tovarni gume, čeprav so bili tedaj doseženi le delni uspehi zaradi premoči nasprotnih organizacij. Poleg tega pa je organizacija stavbincev uspešno zaključila večkratno mezdno gibanje in stavko ter dosegla sklenitev kolektivne pogodbe. Savez stavbincev pa ni imel samo dobre osnovne celice v Kranju, ampak prav tako dobro vodstvo. V tej organizaciji so se odlikovali na področju Kranja tov. Nartnik Tone „Černivc“, Platiša in drugi.

(Nadaljevanje prihodnjici)

(Nadaljevanje z druge strani)

prevoz iz enega kraja v drugega. S tem bomo dvignili življenjski standard našega delovnega človeka. O resnosti dela priča neprestano tekmovanje med našimi norminskimi brigadami, da smo bili v tekmovanju za V. kongres KPJ izmed vseh gradilišč pri gradbenem podjetju za ceste LRS, kamor naš kamnolom upravno spada, na II. mestu in zdaj smo v polnem tekmovanju za I. kongres ESJ. Prav tako smo prizadevni na kulturno-prosvetnem ter političnem torišču. Sem spada ustanovitev sindikalne knjižnice in rdečega kotička.

Pri medbrigadnem tekmovanju v počastitev V. kongresa KPJ se je najbolj izkazala normska brigada Sala Antona, ki si je trikrat zaporedoma osvojila prehodno zastavico in s tem postala udarna. V zvezi s tem tekmovanjem so 10 pr. m. imenovali najboljše delavce za udarnike. Proglašenje je bilo zelo slovesno, kar je zelo dvignilo voljo do nadaljnega tekmovanja. Imenovanih je bilo 14 udarnikov, od teh 12 iz brigad za razbijanje kamna. Sal Anton, trikratni udarnik, je prekoračil normo za 67%, trikratni udarnik Cerar Janez za 67% in prav takšen Gracar Franc za 28%. Za dvakratne udarnike so bili proglašeni: Osmuk Feliks, Štular Peter in mladinec Polajnar Franc, ki se je preteklo zimo usposobil na minerskem tečaju za kvalificiranega minerja in se je kot preddelavec s svojo brigado v prvi dekadi pridobil s prekoračenjem norme za 45% prehodno zastavico. Pri drobilnih napravah sta bila proglašena dva udarnika: trikratni udarnik Kemperle Franc in enkratni udarnik Malj Vinko. Oba sta razen tega prihranila 15% goriva in maziva. To bi bilo v kratkem o delu naših delovnih ljudi za dvig produktivnosti in zmago socializma v naši državi.

DELOVNI KOLEKTIV GRADBENEGA PODJETJA „PROJEKT“

Odkar je kolektiv gradbenih delavcev pri „Projektu“ izvolil nov upravni odbor podružnice, se je tu pri nas sindikalno delo poživelo. Pododbori delujejo na vseh gradiliščih in v vseh delavnicah. Delo imamo razdeljeno po grupah in povsod organizirane brigade. Sestem brigadnega dela je pokazal velike uspehe pri delu za dvig storilnosti, za pocenitev in izboljšanje kvalitete dela. Medsebojno socialistično tekmovanje pa dviga kulturni nivo našega zavednega delavstva in nameščenstva in ta-

ko prispeva k ustvarjenju novega človeka, ki bo zrel član socialistične družbe.

V času tekmovanja v počastitev I. kongresa ESJ je delavstvo poleg tekmovanja na kulturno-prosvetnem torišču sprejelo tudi mnogo obvez za zvišanje storilnosti, udarniško delo, povečanje delovne discipline, ideološko izgradnjo članstva, dvig naročnikov na delavsko časopisje in za čim večji vpis članov v kulturno društvo France Prešeren v Kranju. Rezultati predkongresnega tekmovanja so že v prvem mesecu zadovoljivi, ker se študijski sestanki vrše redno vsak teden, vpis v kulturno društvo Fr. Prešeren pa je doslej že presegel 100 aktivnih in podpornih članov.

V mesecu kongresa bomo še z večjo vneto izpolnjevali in presegli zadane obveznosti, da bomo dokazali neomajno zaupanje do našega sindikalnega vodstva, do naše slavne voditeljice Komunistične partije z maršalom Titom na čelu in tako dali jasen in odločen odgovor vsem klevetnikom in obrekovalcem naše Partije in CK KPJ, ki nas vodita pravilno in s hitrimi koraki v boljše življenje delovnega ljudstva v socializmu.

Šenturška gora. — O naši vasi se je do sedaj kaj malo pisalo. Čeprav ima malo prebivalcev, pa so ti precej delovni. Med drugim smo priredili eno večjo družabno-kulturno prireditve, sodelovali v „tednu gozdarstva“ itd. Naš KLO pa ima še drug težaven problem, ki čaka skorajšnje rešitve. To je v prvi vrsti popravilo poti iz Poženka k nam, ki je zdaj v obupnem, razrovanem stanju. V „tednu cest“ od 10. do 17. t. m. smo sklenili, da bomo to pot s prostovoljnimi delom in združenimi močmi kolikor toliko popravili, da bo dohod k nam lažji kot doslej. Vendar bo le zasilna rešitev, kajti dobra cesta je velika življenjska potreba vseh prebivalcev območja KLO Šenturška gora. Za takšno veliko delo pa nam manjka potrebnega materiala, orodja, tehniških in drugih delovnih moči. In vendar bi bila taka cesta velikega pomena tudi za naše gozdarstvo in turizem.

Duplje. — V nedeljo, 3. t. m. je prišlo k zadnjemu večernemu vlaku, ki vozi proti Kranju, nad 40 potnikov, ki so se vračali z zabavne prireditve. Pred blagajno so bili nekateri že pol ure pred prihodom vlaka pa ni bilo nikogar, da bi izdajal vozne listke. Potniki so bili prisiljeni vstopiti v vlak

brez listkov in so bili vsi pripravljeni, da bi jih kupili v vlaku. Pa so se vedno bolj čudili novi železniški praksi. V njihov voz ni bilo nobenega sprevoznika. Kako naj si ljudje razlagajo to čudno pojmovanje službene dolžnosti na progi Tržič—Kranj. Če misli nekdo, da je s tem ogoljufal in oškodoval našo državo, naj ne smeši nas, poštenih državljanov, ki smo proti takšnemu postopku.

Ni prav, če so veliki kmetje v davčnih komisijah

Pri odmerjanju dohodnine kmečkim gospodarstvom je vladalo v prejšnjih letih in vlada pri posameznikih še danes znatno mišljenje, da tisti več ve, ki ima več. Tako je bilo mogoče, da so se ponekod vrinili v davčne komisije večji posestniki ali pa njihovi sinovi. Take davčne komisije zvrčajo glavno breme davčne osnove na male kmete. Da to drži, nam potrjuje izjava Miha Šepica, člana davčne komisije v Velesovem. Dejal je, da bo čuval samega sebe, ostali člani pa naj store, kakor hočejo. Dokaz za to je tudi postopanje Alojza Povšnarja, sinu posestnice iz Kokre. Ta je sebe zavaroval tako, da je bila njegovi materi določena za 333 ha zemljišča davčna osnova 69.6000 din, za kmečko žago pa 12.000 din, dočim znaša davčna osnova za malega kmeta Kerna Janeza za 1,70 ha hribovitega sveta 6.600 din. Povšnar poseka letno nad 300 m³ lesa, a omenjeni mali kmet ima na poldrugem hektaru komaj toliko drv, da se sam oskrbi s kurjavo.

Kjerkoli so se pojavili taki primeri, je dolžnost delavca in malega kmeta, da takoj razkrinka povzročitelje škodljivega delovanja. IO OLO je doslej že v nekaj primerih posredoval: v enem kraju je razrešil celo davčno komisijo, ponekod pa posamezne člane davčnih komisij.

Bajtarji in mali kmetje, ki so člani davčnih komisij in ali sploh ne sodelujejo ali pa premalo odločno, kakor se je pokazalo v nekaj primerih, škodujejo samim sebi, koristijo pa špekulantskim vaškim mogotcem. Odmera dohodnine kmečkim gospodarstvom je dana v roke bajtarjem in malim kmetom, da bi bilo na vasi glede na odmero davkov doseženo pravično razmerje. Na masovnih sestankih, ki bodo v kratkem sklicani, naj bo razkrinkan vsak poizkus izigravanja ljudske oblasti po sovražnikih delovnega kmeta! C. M.

O. Jesenkin

Francetu Prešernu - spomenik v Kranju

Prihodnje leto, dne 8. februarja bo preteklo 100 let, kar je v našem mestu umrl (l. 1849) naš največji pesnik France Prešeren.

Francé Prešeren je živel, delal in umrl v tem našem mestu. Vendar mu je tu bilo živeti zelo težko. Sredi temačnega vzdušja ozkosrčnih malomeščanov je dosti trpel in celo obupal.

Utrujen od življenja in grenkob je pred devetindevetdesetimi leti našel na tem mestu svoj tihi dom.

Danes je Prešernovo ime spoštovano. Danes naše ljudstvo noče biti licemersko malomeščansko. Danes pravilno ocenjujemo Prešernovo polnokrvno umetnost. Mórala pa je priti vélika domovinska vojna, ki je približala in razodela Prešerna slovenskemu ljudstvu tudi kot človeka. Zdaj vidimo, da je bil že pred stoletjem borec za naše ideale; bil je za svobodo in za čast svojega ljudstva, bil je oster nasprotnik vsega tistega hlapčevstva in fariještva, ki je kazilo naš narodni značaj. Bil je pesnik prijateljstva in tovarištva. Bil je ponosen mož, ki ni hotel nositi nobenih verig in raje trpel brez miru...

Ideje iz njegovih pesnitev so nam bilé vodnice skozi temó v svobodo. Prešernova pesem je bila kot najboljše orožje, bilá nam vzpodbuda in zagotovilo svetlejših dni. Njegove „Poezije“ so šle kot drobna knjižica, iz rok v roke — v težkih bojih, v ječah, v izgnanstvih. Saj smo imeli občutek, da je bil v najtežjih dneh s svojo pesmijo kot zvest bojevnik v naših vrstah.

Neiztrohnjeno srce tega večno živečega slovenskega pesnika in velikega človeka, spi zdaj pod to rušo. — S spoštovanjem prihajamo sleherni leto na ta grob; letos še s posebno obljubo, da bo Prešernovo mesto Kranj, ki ima čast in srečo hraniti pesnikovo zemsko zapuščino, prihodnje leto, ko bomo doživljali stoletnico njegove smrti, izpolnilo svojo dolžnost in postavilo pesniku dostojen spome-

nik na svojem glavnem trgu. Saj bo naše mesto leto obsorej cilj ljubiteljev in častilcev našega pesnika, ki bodo prišli, da se poklonijo njegovemu spominu v imenu vse svobodne domovine in vseh naprednih narodov.

To obljubo bo treba sedaj izpolniti. Tako kot je smatrala Ljubljana za svojo dožnost postaviti spomenik ob stoletnici pesnikovega rojstva, tako je kulturna dolžnost Kranja, postaviti pesniku ob 100 letnici spomenik sredi mesta, v katerega okrilju še sedaj počiva.

Da realiziramo to zamisel, je bil takoj, še v „Prešernovem tednu 1948“, ustanovljen „Pripravljalni odbor za postavitev spomenika“, ki je naročil umetniku kiparju izgotovitev poprsja, arhitektom pa določitev in ureditev okolice spomenika. Povabljen je bil v Kranj tudi arhitekt svetovnega slovesa Jože Plečnik, ki je po temeljitem ogledu vsega mesta predlagal najprimernejši trg za postavitev spomenika.

Da dosežemo čim širšo popularizacijo te ideje, je tukajšnja „Ljudska univerza“ priredila dne 6. IX. posebno predavanje na katerem je predsednik „Pripravljalnega odbora za postavitev spomenika“ tov. Zorec sporočil dosežanje delo, razložil vzroke in pobude, ki nam velevajo, da spomenik odkrijemo že v „Prešernovem tednu“ 1949.

Navajamo nekaj misli iz predavanja:

„Prihodnje leto bomo praznovali Prešernov praznik četrtič, odkar plapolá nad našo zemljo okrvavljena, toda ponosna zastava svobode. Naša ljudska oblast je odredila, da bodi ta dan sleherni leto praznik slovenske kulture. To je odredila oblast, ki je zrasla iz ljudskih sanj o narodni in človeški svobodi in obenem iz borbe, iz krvi in volje tega ljudstva.

Prešeren ni bil samo velik pesnik, bil je tudi velik človek, prerok boljše bodočnosti našega naroda.

Odprl je vsa okna zatóhle domačije. Rešil nas je verig ozkosrčnega, sebičnega, političnega in moralnega koncepta ter razgrnil pred nami široka obzorja občeločloveškega bratstva.

Nihče pred Prešernom, niti za njim, ni v našem

jeziku tako čisto in s toliko močjo izpovedal sebe, svojo plemenito človeško vsebino. Zaradi tega pomeni Prešeren rojstvo našega duhá, pomeni rojstvo naše lepote in misli. In to je hkrati tudi začetek našega človeškega poslanstva. Bil je resnično napreden duh. Zaradi tega je bil in je še vedno merilo za vrednost naših poti. Kadar koli se je oddaljil narod od njega, je taval v temi, kadar se je spet zgrnil okrog njegovega lika, je sproščeno usmerjal svoje korake luči nasproti. Ob Prešernu lahko vsak čas pretehtamo, ali hodimo prav, ali pa so naša póta zmotna. — Prav v tem je zamisel Prešernovega praznika.

Danes je Prešeren med nami ves živ, vedno z nami. Njegove Poezije so podžigale borce na juriš, spremljale so izgnance v tujino, bilé so up v temnih ječah.

Prešernovo srce je tudi po stoletju neiztrohnjeno srce, njegov genij živi s svojim narodom, zvest mu je v vseh burjah časa.

Stremel ni le k sreči samo svojega naroda, videl je bodočnost in srečo svetá v harmoničnem sožitju vseh narodov. Utrujen, a še vedno borben in že blizu groba je zapel jasno in zanosno zdravico — naš bojni program in cilj.

Ustvaril nam je čisto nov svet. Notranje bogastvo njegovih pesmi je danes naše kulturno bogastvo. Do takrat slovenski duh še ni zajel v take globine. In šele s Prešernom so se vrata našega doma na stežaj odprla — stopili smo lahko v široki svet kot kulturni narod.

Vodnik in drugi so peli iz rodoljubja in kulturne dolžnosti, Prešeren pa je pel, ker mu je tako velelo srce. Povedati nam je moral svoje radosti in bolečine, svoj up in strah in svojo možato modrost.

V plemenitem jeziku svojih pesmi, globokih in preprostih, nam je napisal naše véliko pismo. V, za nas čisto nove oblike, klasične sonete, tercine, gazele in ode, prelije slovensko besedo. Imamo občutek, kot da je v dragocene tuje vrče nalil zlahtnega domačega vina.

Trubar je bil prvi, Prešeren pa edini. Brez Prešerna bi ostali Slovenci v sómraku, narod brez ge-

(Nadaljevanje na četrti strani)

FIZKULTURA

NOVO TELOVADNO IN ŠPORTNO DRUŠTVO V TRŽIČU

V torek, 5. oktobra se je vršil v Tržiču občni zbor SFD Tržiča, na katerem se je prejšnje fizkulturno društvo preformiralo v dve novi: telovadno in športno društvo.

Občni zbor je bil v dvorani tovarne Runo. Udeležilo se ga je 80 članov. Najprej je predsednik SFD Tržiča tov. Pavc pozdravil navzoče in predlagal izvolitev delovnega predsednika. Pojasnil je sklep FISAJ-a, da se fizkulturna organizacija reorganizira.

Nato je tov. Pavc prebral kandidatno listo pripravljalnega odbora s tov. Koničem na čelu. Lista je bila soglasno sprejeta. S tem je bilo ustanovljeno Telovadno društvo Tržič.

Pri volitvah športnega društva je tov. Šarabon prebral kandidatno listo s tov. Ahačičem na čelu. Lista je bila po nekaterih spremembah soglasno sprejeta. Navzoči so se tudi zedinili za ime: Sindikalno športno društvo Tekstilec.

Na koncu je govoril predsednik KSS tov. Zaletel, ki je v imenu KSS-a pozdravil občni zbor in čestital k ustanovitvi novih društev. Želel jima je čim več uspeha in poudaril, naj skrbita tudi za vzgojo svojih članov in tržiške športne publike, da se ne bodo ponovile nerednosti na igrišču, ki kratijo ugled tržiških fizkulturnikov. P. M.

SFD UDARNIK (Kranj) : FD KLADIVAR (Celje) 2 : 1 (1 : 0)

Po treh občutnih porazih, ki jih je pretrpelo prvo nogometno moštvo SFD Udarnika v začetku prvenstvenega tekmovanja, je malo kdo pričakoval zmago nad celjskim Kladivarjem, ki je eno najboljših moštev Slovenije. Zmaga je bila zaslužena in številčno preizkušena. Napad udarnika je imel mnogo več zrelih prilik za doseg golov, kakor je razvidno iz rezultata.

Smotern trening je ustvaril pogoje, ki so bili potrebni za zmago. Dal je igralcem Udarnika prepotrebno kondicijo, ki je omogočila diktiranje tempa v toku cele igre in da živi tempo ni popustil do konca tekme.

(Nadaljevanje s tretje strani)

nija, ljudstvo brez luči. Vsa naša literatura izvira in črpa iz tega bogatega in čistega studenca. Vsem slovenskim pesnikom je bil in je še Prešeren vzornik, vodnik in mojster.

Dolga je bila njegova pot od mladostno šegave prve pesmi, preko potrnosti v Sonetih nesreče in trezne, moške odpovedi v Krstu — do vesele, zanosne Zdravljice, v kateri kliče v bratovski krog vse Slovence, vse Slovane, vse narode sveta. Premagal je svojo osebno bolečino in nam zapel program strpnosti, bratstva in ljubezni, kakršnega nima noben narod tega svetá.

Grenkó in neveselo je bilo Prešernovo osebno življenje. Tudi naše mesto se je pred stoletjem odlikovalo s filistrskim moraliziranjem in metalo kamenje na Prešerna. Malomeščan ni znal ceniti duhovnega bogastva; zato je Prešerna pesnika smejil, Prešerna — revolucionarja pa sovražil.

Toda njegovo srce je bilo zdravo, krepko slovensko srce, brez bolehavosti; srcé, rojeno za ljubezen, srečo in radost, a zgodaj globoko nezdravljivo ranjeno... Zaprt váse je molčal in trpel brez mirú, ko se je stanú svojega spomnil...

Prešeren je živel, trpel in umrl sredi nenavadno težkih razmer. Zrastel je v velikana iz naroda, ki takrat pravzaprav še niti ni bil narod. Živel je v nasprotju z vsem, kar je imelo med Slovenci veljavo: tiste čase je bil češčen Koseski, takrat so zoperstavili napredni, humani in svetovljanski „Zdravljici“ nasproti avstrijankantsko geslo „vse za vero, dom, cesarja“, takrat je bil Prešeren kot samotni brodolomec sredi naših drobtinčarskih idej, sredi naše zaplotniške politike, filistrstva in meščanskega lažinacionalizma. Zazijal je nepremostljiv prepad: na eni strani demokratično in človečansko usmerjen Prešernov patriotizem, na drugem bregu pa smešen provincializem in zagrizeno strankarstvo.

(Konec prihodnjič.)

„LJUDSKA PRAVICA“ je partijski list, zato je dolžnost vseh partijcev in kandidatov, da ga v počastitev II. kongresa KP Slovenije nujno naroče! Tekmujmo!

V prvem polčasu sta bili moštvi izenačeni, razen v prvih desetih minutah, ko so igralci Kladivarja prevladovali in pred golom Udarnika ustvarili nekaj kritičnih situacij. Vendar so se domači kmalu znašli in z uspešnim preigravanjem nasprotnika izenačili prednost, ki so jo gostje imeli v startu. Edini gol prvega polčasa je bil plod lepe in hitre kombinacije v napadu. Dal ga je Mito, ki je žogo iz razdalje 10 m poslal v mrežo.

Takoj v začetku drugega polčasa pa so gostje po krivdi domače obrambe iz slabo streljanega kota izenačili stanje na 1:1. Ta nepričakovani uspeh je dal gostom velik polet, toda igralci Udarnika so z borbenostjo kmalu prevzeli iniciativo in nevarno prehajali v nasprotnikov kazenski prostor. Zaključni efekt borbenih prizadevanj je bil gol, ki ga je po zrelo izvedeni akciji iz 8 m razdalje doseglo levo krilo (Brezar).

Najboljšo igro pri domačih sta pokazala Razprotnik Tone in Božič Cene. Tekma je v celoti zadovoljila, kajti bila je borbena in v glavnem brez tistih surovih nesmiselnih izpadov, ki so že često pokvarili najlepšo igro.

Tekmo je sodil tov. Dorčec iz Ljubljane, ki je razen manjših napak povsem zadovoljil. Kladivar se je prikazal kot uigrano moštvo, ki ima nekaj odličnih igralcev. Moštvo pa se na nekako tesnem igrišču ni moglo prav uveljaviti.

Tekmi je prisostvovalo okrog 800 gledalcev, ki so zadovoljni zapustili igrišče. V predtekmi je moštvo pionirjev Udarnika premagalo pionirje iz Nakla z rezultatom 3:0.

ZELEZNIČAR (Ljubljana) : UDARNIK (Kranj) 3:2

V prvenstveni predtekmi Enotnost : Proleter sta se srečali gornji moštvi, ki pa nista nudili zrelega nogometa, kakor je bilo pričakovati. Razen raztrganosti v igri je nediscipliniranost igralcev obeh moštev še poslabšala vtis prve prvenstvene tekme. Sodnik Dorčec je delno kriv vseh teh nepravilnosti, ker ni obvladal igre.

PRESKRBA

Potrošniki si lahko nabavijo po 1 srajco, ali 1 dolge spodnje hlače, ali dvoje kratkih spodnjih hlač na sledeče odrezke rep. dodatne preskrbe za mesec september:

TD-a	na kupon	štev.	430
TD-b	na kupon	štev.	470
TD	na kupon	štev.	410
SD-a	na kupon	štev.	490
SD	na kupon	štev.	390
LD	na kupon	štev.	350
GD	na glave živ. nakaznice za sept. IV. teden.		
S	na glavo živ. nakaznice v pasivnih in v vojni opustošenih krajih za sept. 1948.		

Vsi trgovski obrati, ki prodajajo garantirane industrijske artikule, naj dvignejo dodeljeno perilo in ostala navodila v trg. podjetju „Okrajni Magazin“ v Kranju.

Vsi potrošniki, ki v mesecu septembru niso prejeli živilskih nakaznic, čeprav so sprejeti v garantirano preskrbo (službeno odsotni), prejmejo perilo na podlagi potrdila, ki ga izda pristojni MLO, ali KLO.

Delitev perila se prične takoj ter bo trajala do konca leta 1948.

Petrolej

Potrošniki garantirane preskrbe, predvsem v neelektrificiranih krajih, prejmejo na podlagi potrdila KLO-ja v določenih poslovalnicah kmetijskih zadrug po: **1 liter petroleja na družino.**

Vsi upravičenci naj se obračajo zaradi dodelitve odnosno izstavitve potrdila samo na KLO-je, kateri so o tozadavnem obveščeni.

Vse ustanove, podjetja itd. pa prejmejo petrolej samo proti nakazilu OLO-ja. Potrebe po petroleju je predložiti najkasneje do 20. oktobra 1948. Po tem roku prijav ne bo mogoče več upoštevati.

Vse zadruge opozarjamo, da je dodeljeni petrolej na razpolago potrošnikom po nižjih enotnih cenah le proti potrdilu KLO-ja. Petrolej je dvigniti pri trg. podj. „Okrajni magazin“, poslovalnica 3 v Kranju z lastno embalažo. Obračune morajo maloprodajalci dostaviti OLO-ju do 31. okt. t. l.

Poverjenišvo za trgovino in preskrbo OLO Kranj

Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik: Telatko Marjan. — Naslov uredništva: Gorenjski glas, Kranj — Tisk Gorenjske tiskarne, Kranj — 3804 48

KULTURNI PREGLED

V OKVIRU PREDKONGRESNEGA TEKMOVANJA SE JE V TRŽIČU USTANOVILO SKUD „IVAN CANKAR“

Doslej se je pri nas posvečalo mnogo pozornosti dramatski umetnosti. Naša gledališka družina je dala lepo vrsto izbranih in dobro naštudiranih odrskih del. Marljivo je vežbala in nastopila tudi sindikalna godba. Na nobeni prireditvi ni manjkalo predilniškega orkestra, ki je na tekmovanju v Ljubljani dosegel lepo mesto. Dalje smo poslušali na raznih prireditvah še predilniški in gimnazijski mladinski zbor, naši mladi harmonikarji pa so se često oglasili tudi v radiu. Vsi pa smo občutili, da posamezne kulturno prosvetne skupine delajo vsaka zase, razvijale so se enostransko in nepovezanost kulturno umetniškega dela se je odražala tudi pri večini prireditev. Zato so vsi kulturno prosvetni delavci mesta Tržiča z veseljem pozdravili ustanovitev novega društva, ki bo omogočilo sistematično dviganje kulturno umetniškega življenja med širokimi delovnimi množicami in enakomeren razvoj vseh sekcij.

Izgedalo pa je, da je iniciativni odbor pri pripravi za občni zbor premalo na široko zajel in populariziral pomen ESKUD. Ne le, da je bila udeležba zelo slaba (navzočih je bilo le 106 ljudi), tudi zastopniki posameznih kulturnih skupin so prišli na občni zbor nepripravljeno in brez poročil. Vsa diskusija je bila osredotočena na volitve upravnega in nadzornega odbora, premalo pažnje pa se je posvečalo programu dela in njegovi vsebini.

S tajnimi volitvami so bili v upravni odbor izvoljeni tovariši: Lavš Mirko, Zazvonil Oto, Costa Anton, Debevc Feri in Koder Alojz, v nadzorni odbor pa tovariši: Smole Karol, Rakovec Jože in Brejc Mirko.

V diskusiji so predlagali več dobrih predlogov, ki so bili sprejeti v zaključne sklepe občnega zbora.

Glavni odbor ESS sta na občnem zboru zastopala tov. Šlajpah Mara in tov. Zakrajšek Miro, ki sta poudarila predvsem pomen SKUD-a v borbi za

izgradnjo socializma in doseg petletnega plana. Kulturno prosvetno delo mora prodreti med vse delovno ljudstvo, posredovati mu mora progresivne ideje, večati njegov optimizem pri izvrševanju petletnega načrta, biti mora odsev njegove vztrajne borbe za izgradnjo socializma.

S takim kulturno umetniškim delom bomo odgovorili vsem, ki klevetajo naš CK KPJ in naše državno vodstvo.

USPEL UMETNIŠKI KONCERT OB ZAKLJUČKU TEDNA RDEČEGA KRIŽA

M. O. Rdečega križa v Kranju je ob zaključku tedna Rdečega križa organiziral prav dobro uspeli umetniški koncert, na katerem je sodelovalo več pevskih zborov.

Pevski zbor OF Stražišče je pod vodstvom tov. Plevela dokaj ubrano zapel tri pesmi za mešani in dve za moški zbor. Številčno dobro zasedena celota je intonančno čista in dovolj razgibana. Vendar stoji pred zborovodjem še naloga, da z nadaljnjim študijem ublaži posamezne glasove, ki posebno pri ženskah ponekod v visoki legi rezko izstopajo in motijo blagozvočje, pri moških pa so v nizkih legah malce grobi. Z odpravo teh pomanjkljivosti bo zbor lahko tekmoval z najboljšimi gorenjskimi pevskimi zbori, saj ima vse pogoje za to. Med odmorom je dr. Bežek spregovoril o pomenu RK in človekoljubnih nalog, ki jih ima ta mednarodna organizacija. Prof. Omanova nam je s svojim prijetnim in razsežnim glasom zapela „Uspavanko“ in „Talcem“. Na klavirju jo je lepo spremljala prof. Avguštinova. Mešani pevski zbor kranjske gimnazije je pod vodstvom tov. Železnika zapel rusko narodno, dve slovenski narodni in eno umetno pesem. Zbor je discipliniran in je vse pesmi izvedel vzorno.

Gorenjski vokalni kvintet je nastopil s peštrim sporedom borbenih umetnih in narodnih pesmi. Njegov nastop je vsestransko zadovoljil. Kvintet se stalno izpolnjuje in dosega od nastopa do nastopa vedno večji uspeh in umetniško višino.